

Od Redakcji

Bieżący numer czasopisma „Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna” składa się z dwóch części.

Artykuły zawarte w pierwszej części numeru 10 dotyczą zagadnień związanych z aktywnością poznawczą i działaniową dziecka. Rozbudzanie ciekawości poznawczej wychowanków należy zaliczyć do podstawowych czynności dydaktycznych nauczyciela wczesnej edukacji. Zainteresowanie otaczającą rzeczywistością i naturalna skłonność dziecka do podejmowania różnorodnych działań wymaga od nas wychodzenia naprzeciw jego potrzebom rozwojowym. Aby temu sprostać, niezbędna jest otwartość na nowe wyzwania różnych podmiotów procesu edukacyjnego. Podejmując w tym procesie zintegrowane oddziaływania pedagogiczne, powinniśmy mieć na uwadze konieczność wprowadzenia dziecka w świat wartości ważnych dla współczesnego człowieka. Przez poznanie i działanie zdobywa ono bowiem wiedzę i umiejętności oraz rozwija relacje z otoczeniem społecznym, przyrodniczym, technicznym. Krystyna Chałas w swoim artykule podkreśla, iż rozpoznawanie wartości, ich wybór, budowanie właściwych struktur hierarchicznych i ich urzeczywistnianie staje się ważnym zadaniem szkoły. Autorka podjęła próbę odpowiedzi na podstawowe pytanie, w jakim stopniu podstawa programowa stwarza szanse urzeczywistniania wartości moralnych i w czym te szanse się wyrażają. Zbliżoną problematykę porusza Lucyna Smółka, która snuje rozważania na temat kategorii piękna jako wartości w przestrzeni pedagogicznej. Elżbieta Płóciennik poświęciła swój tekst mądrości dziecka, zwracając uwagę, iż we współczesnych koncepcjach psychologicznych rozpatrywana jest ona jako cecha złożona i podlegająca rozwojowi. Stymulowanie rozwoju jej subkomponentów jest podstawą dojrzenia jednostki do mądrości. Dorota Prędkiewicz zajęła się problematyką wsparcia edukacyjnego w budowaniu wrażliwości dziecka. Joanna Juszczyk-Rygałło opisuje działania komunikacyjne jako stymulator aktywności poznawczej dziecka, natomiast Anna Trzcionka-Wieczorek aktywność muzyczną dzieci w środowisku przedszkolnym.

Autorzy wielu artykułów ukazują łączenie poznania z działaniem w kontekście różnych obszarów edukacyjnych. Możliwości realizacji aktywności fizycz-

nej przez dzieci w wieku przedszkolnym na przykładach wybranych przedszkoli przybliżają Stanisława Nazaruk, Ewa Tokarewicz i Anna Klim-Klimaszewska. Temat energetycznej wartości aktywności fizycznej dzieci w wieku przedszkolnym omawiają Joanna Waszczuk, Stanisława Nazaruk, Helena Konowaluk-Nikitin i Joanna Marchel. Próbę odpowiedzi na pytanie, czy dzieci kończące etap edukacji wczesnoszkolnej potrafią myśleć logicznie, podejmują Grażyna Rygał i Agnieszka Borowiecka. Anna Warzocha koncentruje się na poszukiwaniu koncepcji praktyki edukacyjnej, która rozwija kompetencje czytelnice i językowe młodszego ucznia oraz stanowi konstruktywną odpowiedź na rejestrowany stan rzeczy. Celem artykułu Jolanty Machowskiej-Goc jest próba opisu świata kreowanego przez uczniów klas trzecich w domenie „magiczne kredki”. O umiejętnościach kaligraficznych uczniów klasy trzeciej szkoły podstawowej pisze Anna Zadęcka-Cekiera. Znaczeniu baśni w edukacji dziecka poświęciła swój artykuł Roksana Pilawska. Mając na uwadze, iż zmysł wzroku odgrywa główną rolę w sensorycznym poznawaniu otaczającego świata, Ingrid Paśko przedstawia tekst na temat badań eyetrackingowych we wczesnej edukacji przyrodniczej. Opinie studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej na temat realizacji założeń edukacji regionalnej w klasach I–III zawiera artykuł Krzysztofa Kraszewskiego i Urszuli Dworskiej-Kaczmarczyk. Problematykę wychowania w zakresie bezpieczeństwa komunikacyjnego na etapie edukacji wczesnoszkolnej zarysował Zbigniew Ostrach. Artykuł Ewy Piwowarskiej dotyczy rysunkowych odpowiedników brył modelowanych przez dzieci w wieku przedszkolnym. Katarzyna Rogozińska pisze o doświadczeniu muzyki przez dzieci wczesnoszkolne. Anna Hesse-Gawęda przedstawia wyniki badań dotyczących wpływu reklam na kształcenie zaufania do mediów społecznościowych w procesie poznawczym dziecka w wieku wczesnoszkolnym. Łucja Reczek-Zymróż omawia zadania nauczyciela wczesnej edukacji w kontekście reformy szkolnej wprowadzonej w 2017 r. Aleksandra Kruszevska podkreśla, iż o wartości nauczyciela, jego profesjonalizmie, fachowym przygotowaniu świadczą będą umiejętności i kompetencje nabyte podczas studiów oraz doskonalone w trakcie pracy zawodowej. Wyniki prowadzonych badań przedstawiła również w artykule dotyczącym kompetencji progowych i wyróżniających studentów specjalności: wczesna edukacja dziecka. Agnieszka Leszcz-Krysiak na podstawie wyników badań własnych omawia gotowość przyszłych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej do wdrażania innowacji pedagogicznych. Bożena Pawlak prowadzi rozważania na temat dziecięcego poznawania i działania w kontekście relacji rodziców i nauczycieli.

Część druga 10 numeru przedstawia przedszkole i szkołę, a w nich nauczyciela wczesnej edukacji wobec problemu wspomaganie rozwoju dziecka ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi. Przez odpowiednie wsparcie w uczeniu się ro-

zumie się, z jednej strony, wszechstronną diagnozę problemu dziecka, opartą na identyfikacji objawów i czynników je wywołujących, a z drugiej strony — konstruktywne realizowanie indywidualnego programu edukacyjnego dostosowanego do posiadanego potencjału i ograniczeń, z przygotowaniem organizacyjnym, wykorzystaniem specjalnie dobranych strategii nauczania, metod, treści, środków dydaktycznych, technik motywowania, kontrolowania, oceniania osiągnięć ucznia (por. Szkolak-Stępień, 2017, s. 47–50). Małgorzata Dubis podjęła próbę przedstawienia specyfiki relacji interpersonalnej nauczyciel–uczeń w przestrzeni edukacyjnej i wychowawczej. Iwona Czaja-Chudyba, Beata Drwal i Magdalena Miłoś pokazują, jak radzi sobie mężczyzna w roli nauczyciela wczesnej edukacji. Urszula Oszwa prezentuje problematykę wczesnej matematyzacji dziecka. Dorota Pufund pisze o integracji sensorycznej jako jednej z form wspomaganie dziecka w wieku przedszkolnym. Artykuł Danuty Marzec i Magdaleny Pluskoty dotyczy nowych wyzwań w profilaktyce na etapie edukacji wczesnoszkolnej. Celem artykułu Renaty Kowalczyk jest zaprezentowanie kontekstu arteterapeutycznego i możliwości intelektualnych dzieci. Ewa Musiał poświęciła swój tekst autoewaluacji zawodowej nauczyciela wczesnej edukacji. Martyna Szczotka i Katarzyna Szewczuk koncentrują się na innowacyjnej działalności metodyczno-organizacyjnej nauczycieli wychowania przedszkolnego. Ewa Jędrzejowska zajęła się problematyką samodzielności dzieci w wieku przedszkolnym. Milan Portik i Janka Kabátová ukazują priorytet środowiska rodzinnego w rozwoju osobowości dziecka w wieku przedszkolnym. Temat wspomaganie rozwoju dziecka podejmują w swoich artykułach Kinga Turek oraz Ewa Piwo-warska. Znaczenie aktywności fizycznej dla dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi podkreślają Arkadiusz Marzec, Andrzej Rokita, Ireneusz Cichy oraz Sara Wawrzyniak.

Należy wyrazić nadzieję, że lektura artykułów zaprezentowanych w obu częściach będzie inspiracją do pogłębionej refleksji pedagogicznej.

Bibliografia

- Szkolak-Stępień, A. (2017). *Nauczyciele wczesnej edukacji wobec problemu diagnozowania specyficznych trudności w uczeniu się*. Kraków: Wyd. Naukowe UP: Kraków.

